

לכאורה, הרי יכול הייתי להסתפק בדברי חברים שהושמעו במסבה ולעבור לסדר היום, כשם שאנו — חברי הקבוץ — אמונים לעבור על חוויות וקורות לסדר יומנו האחיד היחיד. אלא שאז הייתי מתכחש לרגשות לבי שטלטלוני בשעתן טלטלה עזה. האספה היא, בה הוחלט לאשר את החלטת ליובה ללכת בשליחותו המסוכנת והנועזת, לא משה עדיין מזכרוני. טלטלת־משנה טולטלתי אז משתי ההחלטות גם יחד: מהחלטתו — נכונותו הוא לעזוב בית וחברה; להפרד מאשה וילד, לקפוץ ישר לתוך גוב־אריות, להקריב את עצמו למען הצלת הזולת; ולא פחות מזה הושפעת מהחלטת החברים, שלא רצו לעצור בעדו ולתת לו ללכת למקום המות הודאי כמעט. גבורה עילאית ראיתי בשתייהן, שלא כל פרט מוכשר לה, ולא כל צבור מוכן לה.

איני יודע כמה פעמים ראה ליובה את המות בעיני בשרו מאז צאתו ועד שובו. אבל אותי ריתקה בעיקר החזות שחזה בעיני רוחו, בטרם נתגלתה לעיני בשרו, בשעה שהברירה היתה עוד בידו להשאר כאן, והוא בחר דוקא בדרך האימים, בה עברו מיליוני אחיו ללא שוב; חזות זו, שהיתה לו למבחן הגבורה ולהשראת העזה.

הלא היו בתוכנו גם אחרים — אמנם מעטים — שביכרו את העזיבה על הגיוס. והרי הוא לא הלך עם הצבא הסדיר, המוקף דאגה והמוגן בנשק חדיש בפני האויב, שעל פי רוב גם אינו נראה לעין... הרי הוא קפץ בודד לזרועות הטבטונים, לתופת ממש. על הקפיצה הזאת, שעשה ליובה בנפשו, בטרם ניתנה לו האפשרות לקפוץ במצנח, גאוותו וגאוותנו, הכבוד לו והכבוד לחברה היודעת לחנך ולהניע את חבריה למעשים כגון אלה.

קשה, אומרים, תהיה תחית המתים, מאשר הפרידה מן החיים. קל לעבור מאור לחושך מאשר לחזור מחושך לאור... מי יודע, ליובה, אם אחרי כל אשר עבר עליך, לא תהיה זקוק לקפיצת־משנה, כדי לשוב למסלול חיינו־חיך. נאמן אתה עלינו שתעמוד במבחן זה, באותה החלטיות שעמדת בה במבחן ההוא. וקרובים הימים, שנראה אותך שוב בראש העדר, במרחב־יה, מתחת לשמי המולדת.

יחזקאל רן

(מתוך ספר יגור)

24.11.1944